Dosar nr. 5r-3575/2024
4-24105036-12-5r-18092024

D E C I Z I E
În numele Legii

12 februarie 2025 mun. Chişinău
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
în componența:
Președintelui ședinței, judecătorul Ion Chirtoaca
Grefierului Diana Cristea
în lipsa:
Recurentului Ion Chiosa
Agentului constatator Petru Țurcan

examinând în ședința de judecată publică recursul înaintat de **Chiosa Ion**, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în *****, împotriva deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria/nr. DCA01 490061 din 27.08.2024, emisă de către agentul constatator din cadrul Direcţiei de patrulare "Centru" a Inspectoratului Naţional de Securitate Publică a IGP, Țurcan Petru, pe semnele contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) din Codul contravențional, prin care **Chiosa Ion** a fost sancţionat cu amendă în mărime de 15 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 750 lei şi cu aplicarea a 5 puncte de penalizare, instanța de judecată, -

c o n s t a t ă:

1. La data de 27.08.2024, la ora 15:23, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică a IGP, Țurcan Petru a adoptat decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator, cu seria/nr. DCA01 490061, prin care **Chiosa Ion** a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) din Codul contravențional şi a fost sancţionat cu amendă în mărime de 15 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 750 lei şi cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.

2. La data de 10.09.2024, cu nr. de înregistrare „8117", recurentul **Chiosa Ion** a înaintat un recurs, pe care l-a denumit eronat „contestație" împotriva deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria/nr. DCA01 490061 din 27.08.2024, prin care a solicitat anularea acesteia ca fiind ilegală, or acesta a semnat că a primit copia nu că recunoaște săvârșirea contravenției.

3. Instanța de judecată menționează că recursul şi materialele dosarului contravenţional au fost expediate în adresa Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani), fiind repartizate judecătorului Ion Chirtoaca.

4. În ședință de judecată *agentul constatator* și *recurentul* nu s-au prezentat, fiind citați în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la dosar, din care motiv prin prisma art. 455 Cod Contravențional, pentru a nu tergiversa examinarea cauzei, existând citarea legală a părților, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de

judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 din Codul contravențional, examinarea cauzei în lipsa acestora.

Analizând recursul și verificând decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa și coroborând mențiunile agentului constatator la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

5. *În fapt*, prin decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria/nr. DCA01 490061 din 27.08.2024, **Chiosa Ion** a fost sancționat contravențional, incriminându-i-se săvârșirea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) din Codul contravențional, iar în acţiunile acestuia a fost reţinut faptul că, la data de 27.08.2024, la ora 15:13, în mun. Chișinău, str. șos. Hîncești 1, conducătorul mijlocului de transport de model „*****” cu n/î ***** nu a acordat trecere liberă pietonului la o trecere de pietoni nedirijată, contrar prevederilor RCR Republica Moldova.

6. Recursul împotriva deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria/nr. DCA01 490061 din 27.08.2024 a fost depus de către petiționar la 10.09.2024, fiind înregistrat cu nr. de intrare „8117”, adică cu respectarea termenului de 15 zile, prevăzut de art. 451^3 alin. (1) din Codul contravențional.

7. *În drept*, instanţa notează că, în conformitate cu prevederile art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

8. Totodată, potrivit prevederilor art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

9. În baza art. 440 alin.(1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

10. La fel, potrivit art. 451^1 alin. (1) şi (3) din Codul contravenţional, în cazul depistării unei fapte ce constituie contravenţie, agentul constatator nu încheie proces verbal cu privire la contravenţie dacă sânt întrunite cumulativ următoarele condiţii: a) contravenţia poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe; *b) persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei, şi recunoaşte săvârşirea contravenţiei*; c) examinarea contravenţiei şi aplicarea sancţiunii ţin de competenţa agentului constatator; d) contravenţia nu este pasibilă de sancţiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art.439^7, iar în cazul tragerii la răspundere contravenţională în condiţiile alin.(1), agentul constatator va emite o decizie prin care va aplica o sancţiune egală cu o doime din minimumul sancţiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărţii întâi.

11. Respectiv, conform art. 451^3 alin. (3) din acelaşi cod, deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate în baza

următoarelor temeiuri: a) nu au fost respectate dispoziţiile privind competenţa materială; b) contravenientul a fost sancţionat pentru o faptă care nu este prevăzută de partea specială a cărţii întâi; c) s-au aplicat sancţiuni în alte limite decât cele prevăzute de partea specială a cărţii întâi; d) *în decizia agentului constatator nu au fost consemnate menţiunile de la art. 451[2] alin. (1)* şi dispoziţiile art. 445 se aplică în mod corespunzător.

12. Analizând prevederile legale evidențiate supra, instanța de judecată conchide că decizia contestată în speța dedusă judecății a fost întocmită conform formularului tipizat pentru constatarea contravențiilor examinate de agenții constatatori în baza constatărilor personale, care reprezintă o procedură simplificată de constatare și examinare a contravenției inclusă în Capitolul VI[1] , titlul II, partea specială a Codului contravențional.

13. Instanţa mai constată că potrivit art. 400 alin. (1) din Codul contravenţional, în vigoare la momentul comiterii contravenţiei şi la adoptării deciziei de sancţionare, contravenţiile prevăzute la art. 238 din acelaşi cod se constată şi se examinează de către poliţie.

14. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

15. Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petiționarul urmează să-și probeze nevinovăția.

16. În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată a verificat legalitatea și temeinicia deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01 490061 din 27.08.2024.

Sub aspectul legalității adoptării deciziei, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

17. Legea contravențională prevede redactarea deciziei recurate într-o anumită formă *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmită, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 451[2] ale Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea deciziei prin prisma art. 445 şi 451[3] ale Codului contravențional.

18. Instanța de judecată reține că decizia de sancţionare a fost întocmită și perfectată în prezenţa făptuitorului/recurentului **Chiosa Ion**, fiindu-i astfel aduse la cunoștință drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 şi 451[3] din Codul contravențional, acesta fiind notificat privind iniţierea cauzei contravenţionale, cu asigurarea dreptului de a depune explicaţii, de a înainta obiecţii sau de a prezenta alte cereri privind administrarea unor probe suplimentare.

19. Instanța de judecată reține că, procesul contravențional a fost pornit întemeiat, însă circumstanțele care l-au determinat pe agentul constatator să examineze fapta contravențională în baza acordului de colaborare, sunt neclare, de vreme ce, persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional nu a acceptat constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției și, respectiv, nu a recunoscut săvârșirea contravenției.

20. Reieșind din conținutul prevederilor art. 451[1] alin. (1) pct. b) Cod contravențional, rezultă că iniţierea procedurii simplificate are loc exclusiv în situaţia când persoana acceptă

constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei, şi recunoaşte săvârşirea contravenţiei.

21. În concordanţă cu cele expuse, instanţa statuează însă că potrivit art. 451^1 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional, contravenţia poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe în cazul adoptării prezentei decizii, condiţii care *nu au fost acceptate* de recurent.

22. Concomitent, instanţa notează că în speţa dedusă judecăţii, **Chiosa Ion** nu a recunoscut săvârşirea contravenţiei şi nu a acceptat constatările agentului constatator, or în rubrica corespunzătoare nr. 9 din decizie a indicat *„Am primit COPIA”* însă nu a fost și semnătura acestuia.

23. Or, potrivit art. 451^2 lit. g) din Codul contravențional, declaraţia contravenientului despre recunoașterea săvârșirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator sunt suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului.

24. Respectiv, instanţa explică că procedura nominalizată simplificată de constatare a unei contravenţii este dictată anume prin dreptul persoanei de a recurge la această modalitate în schimbul unei pedepse reduse, care la caz, nu a fost acceptată de **Chiosa Ion**.

25. În asemenea circumstanțe, agentul constatator era obligat să aplice prevederile art. art. 425, 442 Cod contravențional, să purceadă la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție, după care să acumuleze probele necesare și să examineze cauza contravențională în procedură generală.

26. Obligația imperativă cu privire la întocmirea de către agentul constatator a unui proces-verbal cu privire la contravenție, derivă și din prevederile art. 446 Cod contravențional, conform căruia în cazul constatării unei fapte contravenționale, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție doar: a) dacă răspunderea contravențională a fost înlăturată conform art. 20^1 -31^1 ; b) în cazul emiterii de către procuror a ordonanței de a refuza începerea urmăririi penale, de a înceta urmărirea penală din cauză că fapta constituie o contravenție, precum și în cazul liberării de răspundere penală a persoanei cu tragerea la răspundere contravențională. În cazurile indicate, procurorul emite o ordonanță motivată privind pornirea procesului cu privire la contravenție, cu excepția contravențiilor soluționate în modul prevăzut la art. 29 și 31^1 ; c) dacă fapta contravențională a fost examinată în baza constatărilor personale ale agentului constatator; d) în cazul contravenției flagrante.

27. Drept consecință, instanţa statuează că potrivit art. 445 alin. (2) din Codul contravenţional, celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

28. ***Din punct de vedere al legalității deciziei asupra cauzei contravenţionale***, instanța constată că, aceasta a fost încheiată cu nerespectarea dispozițiilor legale incidente și nu cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 451^2 din Codul contravențional, existând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu şi în consecință, instanța denotă că forța probantă a actului atacat a fost înlăturată.

29. Instanța reiterează că în speță este prezent temeiul de anulare prevăzut la art. 451^3 alin. (3) lit. d) Cod contravențional, în decizia agentului constatator nu au fost consemnate mențiunile de la art. 451^2 alin. (1) Cod contravențional, și anume în decizia emisă de către agentul constatator lipsește declarația contravenientului despre recunoașterea săvârșirii contravenției și acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției contravenientului.

30. În concluzie, instanţa atestă că, actul recurat a fost întocmit de către agentul constatator în prezenţa făptuitorului, iar neconsemnarea în proces a datelor prevăzute expres la art. 451^2 în privinţa cărora au existat obiecţii, afectează esenţial fondul cauzei în această situaţie, or recurentului i-a fost adusă atingere directă drepturilor sale şi garanţiilor stipulate în art. 384 alin. (2) din Codul contravenţional, inclusiv la apărare sau de a participa la administrarea probelor, să înainteze obiecţii, cereri, demersuri, să ia cunoştinţă de actele încheiate de agentul constatator, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate şi mai mult, personal **Chiosa Ion** nu a renunţat la garanţiile procesuale, care s-a manifestat prin dezacordul cercetării cazului său în procedură simplificată de constatare a contravenţiei.

31. În acest context, recurentul invocă temeiuri de nulitate a deciziei, dat fiind faptul că actul supus examinării nu conține declarația contravenientului despre recunoașterea săvârșirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului prevăzute de art. 451^2 alin. (1) lit. g) și nu sunt întrunite cumulativ condiţiile prevăzute la art. 451^1 al Codului contravențional.

32. Prin urmare, pe cale de consecință, dat fiind faptul că în decizia agentului constatator nu au fost consemnate mențiunile de la art. 451^2 alin. (1), instanța va dispune aplicarea dispozițiilor art. 445 alin. (2) al Codului contravențional.

33. În continuare, având în vedere prevederile art. 445 alin. (2) din Codul contravențional, instanța de judecată notează că, eroarea comisă de către agentul constatator la emiterea deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria/nr. DCA01 490061 din 27.08.2024, este una de natură nu doar să afecteze în mod esențial fondul cauzei, dar și a lezat dreptul făptuitorului la un proces echitabil, prevăzut la art. 6 CEDO, în sensul căruia acuzația trebuie să fie definită în termeni clari și preciși pentru a exclude arbitrarietatea și a-i oferi posibilitatea contravenientului să cunoască exact învinuirile ce îi sunt aduse, ca să-și poată organiza apărarea într-un mod valabil.

34. Respectiv, în conformitate cu prevederile art. 451^4 alin. (2) din Codul contravențional, instanţa de recurs poate adopta una din următoarele decizii: 1) să respingă recursul și să menţină decizia agentului constatator dacă este: a) tardiv; b) inadmisibil; c) nefondat; 2) să admită recursul şi să anuleze decizia agentului constatator şi să adopte una dintre următoarele soluţii: a) dispunerea achitării persoanei sau încetării procesului contravenţional; b) rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăţi situaţia contravenientului.

35. În concluzie, având în vedere că la adoptarea soluției asupra cauzei contravenționale, agentul constatator nu a ținut cont de prevederile art. 451^1 – 451^4 din Codul contravențional, instanța urmează a admite recursul cu încetarea procesului contravențional din alte motive care afectează în mod esențial fondul cauzei și care nu pot fi înlăturate de către instanța de judecată.

36. Mai mult, având în vedere cele menționte, în contextul cărora petiţionarul nu mai poate formula alte apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă în privinţa căreia există deja o suspiciune de neautenticitate prin nerespectarea exigențelor legale impuse prin art. 445 din Codul contravențional, care sunt norme inclusiv cu referire la pedeapsă, procedurale şi esențiale în prezentul caz, din acest considerent, nu se mai impune nici analiza altor motive de fapt invocate de către petiţionar sau a probelor prezentate în argumentarea acuzării şi apărării.

37. În continuare, potrivit art. 461 alin. (2) din Codul contravențional, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că *lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție* afectează *în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată*.

38. În baza materialelor cauzei contravenţionale și având în vedere prevederile articolelor 395 alin. (3), 445 alin. (2), 451^1-451^4, 461 alin. (2), 465 alin. (2) şi 474 din Codul contravențional, instanța de recurs,

d e c i d e:

Se admite recursul depus de către **Chiosa Ion** împotriva deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria/nr. DCA01 490061 din 27.08.2024, întocmită în baza art. 238 alin. (3) din Codul contravențional, de către agentul constatator din cadrul Direcţiei de patrulare "Centru" al Inspectoratului Naţional de Securitate Publică a IGP, Țurcan Petru.

Se declară nulă decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator cu seria/nr. DCA01 490061 din 27.08.2024, emisă de către agentul constatator din cadrul Direcţiei de patrulare "Centru" al Inspectoratului Naţional de Securitate Publică a IGP, Țurcan Petru, pe semnele contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) din Codul contravențional, prin care **Chiosa Ion** a fost sancţionat cu amendă în mărime de 15 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 750 lei şi cu aplicarea a 5 puncte de penalizare, din motivul admiterii încălcărilor art. 451^1, 451^2 şi ale altor norme imperative din Codul contravenţional, care afectează esenţial fondul cauzei.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui **Chiosa Ion**, pe semnele contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) din Codul contravențional, din alte motive care afectează în mod esențial fondul cauzei și acestea nu pot fi înlăturate de către instanța de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul **Ion Chirtoaca**